

Handläggare
Annica Ekstedt
Jan Malmberg

Datum
2013-03-12

Diarienummer
KSN-2013-0460

Kommunstyrelsen

Internbankens funktion och villkor för utlåning till de kommunala bolagen

Förslag till beslut

Finansutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

att koppla kommunens befintliga lån till en motsvarande utlåning till bolagen, som ersättning av de reverslån bolagen för närvarande har, i enlighet med **bilaga 1**,

att återstående reverslån som ej kan kopplas till individuella lån så långt möjligt ska kopplas som varande en utlåning av kommunens likviditet,

att de reverslån som återstår efter koppling till befintliga lån och kommunens likviditet ska ersättas med upplåning på marknaden, samt

att besluta om räntepåslag för bolagens användning av koncernkontokrediterna i enlighet med **bilaga 2**.

Ärendet

Den nya lagstiftning gällande ränteavdragsbegränsning för interna lån inom en koncern som infördes vid årsskiftet har skapat osäkerhet hos kommuner då reglerna gäller skattefria subjekts interna utlåning till icke- skattebefriade företag såsom t.ex. kommunala bolag. Därför har Uppsala kommun arbetat för att de kommunala bolagen i ökad utsträckning ska ha sina lån direkt knutna till långgivarna istället för att gå via internbanken. Genom medlemskapet i Kommuninvest öppnades en sådan möjlighet.

Skatteverket har i februari 2013 gjort ett ställningstagande vad gäller kommuners upplåning och vidareutlåning till sina bolag. Ställningstagandet förändrar bilden av vad som är möjligt att göra. Beslutet medför enligt vår och även SKL:s uppfattning att det även fortsättningsvis är möjligt att göra upplåningar i kommunens namn och vidareutlåna till bolagen utan att detta förfarande påverkar bolagens rätt till avdrag för de räntor de betalar till kommun. I detta ärende redogörs för hur internbanken ska fungera fortsättningsvis och vilka åtgärder som erfordras för att skapa en ordning som svarar mot skatteverkets ställningstagande.

I Skatteverkets ställningstagande är det främst följande avsnitt som har betydelse för hur internbanksfunktionen ska hanteras i fortsättningen:

”Regeringen är av uppfattningen att kommuner som vill driva sin verksamhet i bolagsform bör göra det på likartade villkor som annan näringsverksamhet. Avsikten är inte att en kommun på ett icke affärsmässigt sätt ska kunna minska skattekostnaderna i de kommunala bolagen på grund av skattefriheten. Annars finns det en risk för att privat näringsverksamhet missgynnas jämfört med kommunal näringsverksamhet. Avsikten med förslaget är inte heller att stoppa kommunernas möjlighet till en samlad och kostnadseffektiv upplåning för bolag inom intressegemenskapen.

I fall som innebär att externa lån tas upp av det skattebefriade subjektet och sedan på i princip oförändrade villkor lämnas vidare till direkt eller indirekt ägda skattepliktiga aktiebolag så innebär detta ingen egentlig skattefördel för intressegemenskapen. Det skattebefriade subjektet beskattas inte för ränteintäkter men får inte heller avdrag för ränteutgiften. Därmed uppkommer ingen skattefördel för intressegemenskapen genom att det skattebefriade subjektet tar upp de externa lånen i stället för att de ägda aktiebolagen tar upp lånen själva. Dessa fall har också tagits upp i förarbetena. Skatteverkets bedömning är att om förhållandena är sådana att en kommuns (eller övriga här behandlade skattebefriade subjekts) utlåning inte är större än dess externa upplåning så kan de skuldförhållanden som finns mellan det skattebefriade utlånande subjektet och låntagarna presumeras vara huvudsakligen affärsmässigt motiverade och inte skattedrivna. Avdragsrätten bör i sådana fall normalt inte ifrågasättas om det inte finns andra omständigheter som medför att skuldförhållandet inte kan anses affärsmässigt motiverat.

Om utlåningen från sådana skattebefriade subjektet som behandlas i detta ställningstagande är större än den externa upplåningen har normalt även internt upparbetade medel eller skattemedel och avgifter använts för utlåning. Detta är medel som uppkommer i det skattebefriade subjektets ordinarie verksamhet. Skatteverket anser att denna situation kan jämföras med exempel som finns i förarbetena på omständigheter som kan tala för att en utlåning är affärsmässig.”

Föredragning

Uppsala kommuns internbank bedriver, förutom utlåning via koncernkonto, två olika typer av utlåning till de kommunala bolagen. I det ena fallet lånar internbanken upp ett belopp på penningmarknaden till vissa specifika villkor och vidareutlånar sedan detta, med ett marknadsmässigt påslag, till det kommunala företaget. Utlåningen ”speglar” alltså upplåningen och knyts till den. I det andra fallet har kommunal egendom bolagiserats och vid övergången har det nybildade bolaget undertecknat reverser på motsvarande belopp. Sådana reverslån kan sakna motsvarighet i en upplåning på marknaden och inte heller utgöra del av kommunens likviditet varför sådana reverslån i så fall måste ersättas med upplåning på marknaden.

När det gäller bolagens kortfristiga lån från koncernkontot har enhetliga påslag använts för detta. Genom det beslut som tagits i finansutskottet för räntepåslag respektive borgensavgift för bolagens upplåning har även indirekt villkoren för användning av koncernkontokrediterna fastställts. Utnyttjande av koncernkontokrediterna är alltid en kortfristig utlåning till bolagen varför räntepåslaget ska motsvara kort upplåning enligt tidigare beslut. I **bilaga 2** återges de villkor som gäller för vardera bolaget avseende deras utnyttjande av koncernkontokrediterna. Villkoren speglar respektive bolags bedömda kreditvärdighet enligt den genomgång som gjordes i ärendet där finansutskottet fastställde ränte- och borgensvillkor för respektive bolag.

I det förslag som finns att koppla kommunens befintliga lån till respektive bolags lånebehov kommer efter kopplingen ett belopp om cirka 450 mnkr i form av reverslån att återstå. Detta belopp svarar väl mot kommunens likviditet varför reverslån i denna del kan kvarstå som varande en vidareutlåning av den likviditet Uppsala kommun har. Villkoren för en sådan utlåning föreslås dock bli knutna till marknadens villkor d.v.s. reverserna ska inte räntesättas utifrån kommunens genomsnittsränta, så sker idag, utan från vad marknaden anger för en motsvarande upplåning med given ränte- och kapitalbindning. Till den marknadsmässigt satta räntan kommer kommunens räntetillägg i enlighet med vad som tidigare beslutats gälla för var och en av de kommunala bolagens upplåning.

När vi ovan redogjort för reverslån så avser det inte de reverslån som de tre nybildade fastighetsbolagen har fått. Dessa reverslån måste behandlas på annat sätt då de inte kan knytas till kommunens befintliga upplåning eller likviditet. Reverslånen ska därför, i enlighet med tidigare beslut, ersättas med en upplåning på marknaden. Genom det ställningstagande som skatteverket gjort kan en sådan upplåning göras antingen genom internbanken eller direkt på marknaden i form av upplåning hos Kommuninvest. En sådan upplåning sker således i konkurrens. Till de lån som bolagen får från marknaden ska kommunens tillägg i form av räntepåslag eller borgensavgift läggas i enlighet med redan fattat beslut.

När de reverser som kommunen fått från de tre nybildade fastighetsbolagen ersätts med lån på marknaden kommer kommunens likviditet att öka. Denna likviditet kan på användas för att lösa hela eller del av de externa lån som ingår i den lånestock som enligt förslag i detta ärende kopplas mot övriga bolags upplåning. I takt med att lånen förfaller ersätts de inte med nya lån på marknaden utan bolagen lånar istället från kommunens likviditet. Det medför att Uppsala kommun minskar sin upplåning från marknaden över tid.

Ekonomiska konsekvenser

I den första delen av ärendet där internbankens externa lån kopplas mot bolagens lånebehov uppstår ingen effekt mot marknaden. Den enda förändring som sker är att räntemarginalen mot bolagen ändras till att svara mot det beslut som fattats tidigare. Denna räntemarginal är genomsnittligt högre än vad som gällt för tidigare utlåning till bolagen.

I den andra delen där reverslån till de nybildade fastighetsbolagen ersätts med upplåning på marknaden kommer bolagen att kunna få en lägre ränta än den som reverserna anger. Räntan på reverserna är kommunens genomsnittsränta med tillägg av 0,5 procentenheter. Uppsala kommun får in ett kapital som måste placeras i avvaktan på att kapitalet kan användas för att amortera på befintliga vidareutlånade lån. Detta kapital måste placeras med löptider som matchar mot de befintliga lånen varvid räntorna på sådana placeringar blir lägre än vad räntan på reverserna varit. I budget för 2013 har finansförvaltningen beräknats utifrån ett sådant förhållande.

Kommunledningskontoret

Kenneth Holmstedt
stadsdirektör

UPPLÄNAT

UTLÄNAT

Nr	Långivare	mnkr	Ränta	Starttid	Förfalldatum	Ränta	mnkr	Lån nr	Motpart	Räntepåslag
100290	SWB MTN 106	100	3,29	2005-10-28	2013-10-28	3,29	100		Parkering	0,25
100563	SEB MTN 122	200	3M Stibor +0,34	2011-03-29	2014-03-31					
100564	SEB fast swap	(200)	3,465	2011-03-29	2014-03-31	3,81	125		USAB	0,25
200226	SEB rörl swap	(200)	3M Stibor	2011-03-29	2014-03-31	3,81	75		USAB	0,25
100458	Nordea HYP	100	3M Stibor +0,90	2009-04-02	2014-04-02					
100459	SEB fast swap	(100)	2,565	2009-04-02	2014-04-02	3,47	100		VA	0,15
200157	SEB rörl swap	(100)	3M Stibor	2009-04-02	2014-04-02					
100571	Danske Bank MTN 1	100	0,490	2008-03-04	2014-03-04					
100572	SEB fast swap	(100)	3,378	2008-11-19	2013-11-19	3,87	100		VA	0,15
200232	SEB rörl swap	(100)	3M Stibor	2008-11-19	2013-11-19					
100609	SEB MTN 128	100	3M Stibor +0,19	2012-04-24	2015-04-24	rörl	100		USAB	0,45
100276	SHB MTN 105	100	3,732	2005-05-13	2015-05-13	3,73	100		USAB	0,45
100516	Danske Bank MTN 1	100	3M Stibor +0,65	2010-06-11	2015-06-11					
100517	SWB fast swap	(100)	2,229	2010-06-11	2015-06-11	2,88	97,5		VA	0,35
200184	SWB rörl swap	(100)	3M Stibor	2010-06-11	2015-06-11					
100533	Nordea MTN 118	100	3M Stibor +0,635	2010-11-02	2015-11-02					
100534	SWB fast swap	(100)	2,660	2010-10-29	2015-10-29	3,30	100		VA	0,35
200197	SWB rörl swap	(100)	3M Stibor	2010-10-29	2015-10-29					
100585	Nordea MTN 124	100	3M Stibor + 0,88	2011-09-30	2016-09-30					
100586	Nordea fast swap	(100)	2,260	2011-09-30	2016-09-30	3,12	100		USAB	0,45
200236	Nordea rörl swap	(100)	3M Stibor	2011-09-30	2016-09-30					
100588	SHB MTN 125	100	3M Stibor +1,11	2011-10-28	2018-10-26					
100589	SWB fast swap	(100)	2,589	2011-10-28	2018-10-26	3,70	100		VA	0,35
200242	SWB rörl swap	(100)	3M Stibor	2011-10-28	2018-10-26					
		1 100					1 097,5			

Bilaga 1

Bestämning av räntepåslag vid användning av koncernkontokredit

Bolag	Rating/kreditvärdighet för lång respektive kort upplåning	Räntetillägg för användning av koncernkontot (procentenheter)
Uppsalahem AB	AA-, A-1+	+0.15
UVA AB	som Uppsalahem	+0.15
Uppsala Industrihus AB	som Uppsalahem	+0.15
UKSKF AB	som Uppsalahem	+0.15
UKSRF AB	som Uppsalahem	+0.15
FB Upphall KB	som Uppsalahem	+0.15
Fyrishov AB	nivån under Uppsalahem	+0.25
UKFAB	nivån under Uppsalahem	+0.25
Uppsala Stadshus AB	nivån under Uppsalahem	+0.25
UKFVF AB	nivån under Uppsalahem	+0.25
UKK AB	en nivå under UKFAB	+0.35
Stadsteatern	en nivå under UKFAB	+0.35

För bolagen gäller dessutom att bolagen betalar en kreditlimitavgift om 0,25 procent på beviljad kredit.